

مقایسه فنی و اقتصادی چیلرهای جذبی و تراکمی

Technical & economical contrast absorption & Compression Chiller

افشین عابدی^(۱)

Afshina1976@gmail.com

کسری خسرویان^(۲)

Kasra.kh1986@yahoo.com

چکیده

در حال حاضر انواع چیلرهای جذبی و تراکمی به منظور تأمین آب سرد جهت تأمین بار برودتی ساختمانها تولید و به بازار عرضه می شوند. حال اینکه در چه مواردی بهتر است از چیلر جذبی و در چه مواردی بهتر است از چیلر تراکمی استفاده شود، موضوعی است که با در نظر گرفتن موارد مختلف از جمله سهولت کاربرد، هزینه های اولیه و جاری، فضاهای مورد نیاز و ... قابل بررسی می باشد. شایان ذکر است که به دلیل تنوع بالای این دستگاه ها، بررسی و مقایسه تمامی آنها امکان پذیر نبوده و به همین دلیل در این مقاله به بررسی و مقایسه دو سیستم چیلر تراکمی اسکرو و چیلر جذبی شعله مستقیم از نظر هزینه اولیه، هزینه راهبردی و هزینه های مصرف انرژی و مصرف آب پرداخته شده است.

(۱) کارشناس ارشد مهندسی مکانیک،

کارشناس فنی شرکت مهندسان مشاور دقیق

(۲) کارشناس مهندسی تأسیسات،

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد شهر مجلسی،

طرح سپاهان

مدیر عامل شرکت مهندسان مشاور دقیق طرح سپاهان

مقدمه:

امروزه پیشرفت تکنولوژی در تمامی زمینه های علمی و مهندسی باعث گردیده تا گزینه های مختلفی برای انتخاب روش ها، سیستم ها و تجهیزات مناسب به منظور نیل به یک هدف واحد و پیش روی طراحان سیستم های فنی و مهندسی قرار گیرد. که داشت به روز و شناخت کافی تنها راه حل منطقی برای انتخاب بهترین گزینه از میان گزینه های پیش رو با در نظر گرفتن پارامترهای اساسی مورد نیاز طرح می باشد. یکی از این موارد انتخاب دستگاههای مرکزی پیش رو با در نظر گرفتن پارامترهای اساسی مورد نیاز طرح می باشد. یکی از این موارد انتخاب دستگاههای مرکزی ایجاد سرمایش در سیستم های تهویه مطبوع ساختمان می باشد، با توجه به گسترش روزافزون تقاضا، تولید این دستگاه ها بسیار متنوع شده، که از آن جمله می توان به انواع چیلرهای جذبی و تراکمی اشاره نمود. بی شک استفاده از این تجهیزات همراه با دستگاه های هواساز یا فن کویل، یکی از مناسب ترین سیستم های تهویه مطبوع را برای یک ساختمان فراهم می آورد. حال اینکه در چه مواردی بهتر است از چیلر جذبی و در چه مواردی بهتر است از چیلر تراکمی استفاده شود، موضوعی است که با در نظر گرفتن موارد مختلف از جمله سهولت کاربرد، هزینه های اولیه و جاری، فضاهای مورد نیاز و ... قابل بررسی می باشد. در این مقاله به بررسی این موارد برای چند ظرفیت مختلف از این نوع دستگاهها پرداخته خواهد شد. شایان ذکر است که به دلیل تنوع بالای این دستگاه ها، بررسی تمامی آنها امکان پذیر نبوده و به همین دلیل آخرین تکنولوژی موجود در بازار ایران در هر دو نوع جذبی و تراکمی بررسی شده است. بدین ترتیب این مقایسه بین چیلرهای تراکمی نوع اسکرو (Twin Screw) و چیلرهای جذبی شعله مستقیم دو اثره شرکت هیتاچی ژاپن صورت می گیرد.

فرضیات:

- این مقایسه بین ظرفیتهای ۲۰۰، ۱۰۰ و ۴۰۰ تن تبرید به عنوان نمونه می باشد.
- در محاسبه هزینه های اولیه، هزینه های متعلقات سیستم گرمایش ساختمان، آب گرم مصرفی و پمپ های سیرکولاسیون آب سرد (Chilled) سیستم سرمایش ساختمان به دلیل اشتراک بین دو سیستم در نظر گرفته نمی شود.
- این مقایسه ها براساس مشخصات فنی موجود در کاتالوگ کارخانه سازنده دستگاهها می باشد.
- چیلرهای جذبی و تراکمی مورد مقایسه هر دو از محصولات تولیدی شرکت هیتاچی ژاپن بوده که در زمینه چیلرهای تراکمی و چیلرهای جذبی به بالاترین تکنولوژی روز دنیا دست یافته است.
- شرایط ساختمان در مورد مساحت و فاصله موتورخانه تا بام بر اساس ظرفیت های مورد نظر مفروض بوده و برای استفاده از هر دو نوع چیلر ثابت در نظر گرفته می شود.
- به جز بخش های مربوط به مسیر آب خنک کننده بین کنداسور و برج خنک کننده شامل برج خنک کننده، پمپ های آب خنک کننده، تجهیزات مربوط به این پمپ ها و مسیرهای ارتباطی چیلر تا برج خنک کننده، همچنین سختی گیر و مسیرهای مربوط به آن، سایر بخش ها در صورت استفاده از چیلر جذبی یا تراکمی بین دو سیستم یکسان خواهد بود. بنابراین در مقایسه هزینه های اولیه و جاری تنها این موارد در نظر گرفته می شود.
- در این مقایسه هزینه های اولیه چیلرهای جذبی و تراکمی از لیست قیمت های شرکت تولیده کننده و سایر تجهیزات از فهرست بهای پایه مکانیکی ساختمان سال ۸۷ استخراج شده است.

مقایسه فنی:

چیلر های جذبی دستگاه هایی هستند که بر اساس جذب و دفع مبرد (آب) توسط ماده جاذب (لیتیم برماید) به ترتیب در بخش های جاذب (ابزوربر) و ژنراتور توانایی ایجاد برودت (تولید آب سرد) در بخش اوپراتور را بر اثر تبخیر مبرد دارند، که البته برای کامل شدن سیکل تبرید نیاز به یک منبع دمایی نسبتاً پایین (آب خنک کننده) در بخش کندانسور برای تقطیر مبرد دارند. چیلرهای جذبی برای فرآیند ایجاد سرمایش به یک منبع انرژی گرمایی نیاز دارند که در چیلرهای جذبی شعله مستقیم این منبع انرژی حرارتی از احتراق گاز داخل ژنراتور دستگاه ایجاد می گردد. چیلرهای جذبی دو اثره از دو ژنراتور، ژنراتور دما بالا و ژنراتور دما پایین برای افزایش بازده بهره می برسند. چیلر جذبی مورد نظر دارای ($Cop=1.13$) در رده ی بالاترین ضریب عملکرد بین چیلرهای جذبی موجود در بازار ایران با احتساب ارزش حرارتی گاز ایران می باشد.

چیلرهای تراکمی یک سیکل تبرید ساده با چهار بخش اصلی کمپرسور، کندانسور، اوپراتور و شیر انبساط می باشد که بر اساس سیکل تبرید کارنو کار می کند. کمپرسور که بخش اصلی دستگاه است می تواند از نوع رفت و برگشتی، دوار (اسکرال، اسکرو و...) یا سانتریفوژ باشد. در بین کمپرسور ها، کمپرسور نوع اسکرو دارای بالاترین راندمان بوده و در نوع Twin Screw به دلیل کاهش قطعات مکانیکی نسبت به انواع دیگر کمپرسور عمر مفید دستگاه در حد قابل توجهی افزایش یافته است. چیلرهای تراکمی مورد مقایسه در این متن از نوع Twin Screw با سیستم کنترل ظرفیت پیوسته (Continuous Control) بوده و دارای ضریب عملکرد ($Cop=5.2$) می باشد، که این مقدار نیز در بین چیلرهای تراکمی کم نظیر می باشد. همچنین استفاده از کمپرسور اسکرو و مبدلهای صفحه ای، ابعاد این چیلر را به میزان زیادی کاهش داده است.

مقایسه اقتصادی:

در این قسمت به صورت جداگانه به بررسی اقتصادی استفاده از چیلر تراکمی یا جذبی برای سه ظرفیت ۱۰۰، ۲۰۰ و ۴۰۰ تن تبرید در دو بخش هزینه های اولیه و جاری پرداخته می شود. در جداول شماره ۱ و ۲ به ترتیب مشخصات فنی چیلرهای تراکمی اسکرو و چیلرهای جذبی شعله مستقیم دو اثره در سه ظرفیت مورد نظر آورده شده است.

جدول شماره ۱: مشخصات فنی چیلرهای تراکمی اسکرو

۱۰۱ تن تبرید	۲۰۲ تن تبرید	۲۰۲ (۲*۲۰۲) تن تبرید
توان مورد نیاز کمپرسور (kw)	۷۶/۸	۱۴۵/۴
دبی آب سرد (m^3/hr)	۶۱/۱	۱۲۲/۱
دماه ورود و خروج آب سرد (c°)	۱۲-۷	۱۲-۷
افت فشار آب سرد (kpa)	۴۳	۴۵
دبی آب خنک کننده (m^3/hr)	۷۴/۳	۱۴۷/۱
دماه ورود و خروج آب خنک کننده (c°)	۳۰-۳۵	۳۰-۳۵
افت فشار آب خنک کننده (kpa)	۶۲	۶۱
صرف آب برج خنک کننده (m^3/hr)	۰/۹۳	۱/۸۴

نکته: برای ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید به دلیل ساخته نشدن دستگاهی با این ظرفیت از دو دستگاه چیلر تراکمی هر یک به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید استفاده شده است.

جدول شماره ۲: مشخصات فنی چیلر های جذبی شعله مستقیم دو اثرب

۴۰۰ تن تبرید	۲۱۰ تن تبرید	۱۰۰ تن تبرید	
۲۴۲	۱۲۷	۵۵	دبی آب سرد (m^3/hr)
۱۲-۷	۱۲-۷	۱۲-۷	دماهی ورود و خروج آب سرد ($^{\circ}C$)
۱۰۳	۴۵	۴۲	افت فشار آب سرد (kpa)
۴۰۰	۲۱۰	۹۱/۴	دبی آب خنک کننده (m^3/hr)
۳۲-۳۷/۵	۳۲-۳۷/۵	۳۲-۳۸	دماهی ورود و خروج آب خنک کننده ($^{\circ}C$)
۱۰۴	۸۸	۳۸	افت فشار آب خنک کننده (kpa)
۱۰/۷	۶	۳/۵۱	انرژی الکتریکی مورد نیاز دستگاه (kw)
۱۲۸	۶۷/۳	۳۷	صرف گاز بر اساس ارزش حرارتی گاز ایران (m^3/hr)
۸	۴/۲	۱/۸	صرف آب برج خنک کننده (m^3/hr)

نکته: نزدیکترین ظرفیت به ظرفیت ۲۰۰ تن تبرید در میان تولیدات این کمپانی در زمینه چیلر جذبی، چیلر ۲۱۰ تن تبرید می باشد که در محاسبات در نظر گرفته شده است.

مقایسه چیلر تراکمی اسکرو ۱۰۱ تن تبرید و جذبی شعله مستقیم به ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید

هزینه های اولیه:

در جداول ۳ و ۴ به عنوان نمونه تجهیزاتی که بین دو سیستم مشابه نبوده برای دو سیستم تراکمی اسکرو به ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید و جذبی شعله مستقیم به ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید مشابه نمی باشد، آورده شده است.

جدول شماره ۳: تجهیزات غیر مشترک مربوط به چیلر تراکمی ۱۰۱ تن تبرید

ردیف	نام تجهیز یا دستگاه	تعداد	کاربرد
۱	برج خنک کننده ی کندانسور	۱ دستگاه	آب خنک کننده ی کندانسور

			ساعت
بین برج خنک کن و کندانسور	دستگاه ۲	پمپ رد ۸۰-۲۰۰ (مکش ۵ اینچ ورانش ۴ اینچ)	۲
کاهش سختی آب جبرانی برج خنک کن	دستگاه ۲	سختی گیر(به ظرفیت ۳۵۰۰۰۰ گرین)	۳
مکش پمپ های برج خنک کن	۲ عدد	شیر کشویی ۵ اینچ	۴
رانش پمپ های برج خنک کن و بای پاس	۳ عدد	شیر کشویی ۴ اینچ	۵
مکش پمپ های برج خنک کن	۲ عدد	لرزه گیر ۵ اینچ	۶
رانش پمپ های برج خنک کن	۲ عدد	لرزه گیر ۴ اینچ	۷
مکش پمپ های برج خنک کن	۲ عدد	صفی ۵ اینچ	۸
رانش پمپ های برج خنک کن	۲ عدد	شیر یکطرفه ۴ اینچ	۹
مربوط به سختی گیر	۳ عدد	شیر کشویی ۱/۲ اینچ	۱۰
مسیر سختی گیر تا برج خنک کننده	۲۲ متر	لوله پر کن آب برج خنک کننده ۱/۲ اینچ	۱۱

جدول شماره ۴ : تجهیزات غیر مشترک مربوط به چیلر جذبی شعله مستقیم ۱۰۰ تن تبرید

ردیف	نام تجهیز یا دستگاه	تعداد	کاربرد
۱	برج خنک کننده ی کندانسور	۱ عدد	آب خنک کننده ی کندانسور
۲	پمپ رد ۱۰۰-۲۰۰ (مکش ۶ اینچ ورانش ۵ اینچ)	۲ عدد	بین برج خنک کن و کندانسور
۳	سختی گیر(به ظرفیت ۵۵۰۰۰۰ گرین)	۲ عدد	کاهش سختی آب جبرانی برج خنک کن
۴	شیر کشویی ۶ اینچ	۲ عدد	مکش پمپ های برج خنک کن
۵	شیر کشویی ۵ اینچ	۳ عدد	رانش پمپ های برج خنک کن و بای پاس
۶	لرزه گیر ۶ اینچ	۲ عدد	مکش پمپ های برج خنک کن
۷	لرزه گیر ۵ اینچ	۲ عدد	رانش پمپ های برج خنک کن
۸	صفی ۶ اینچ	۲ عدد	مکش پمپ های برج خنک کن
۹	شیر یکطرفه ۵ اینچ	۲ عدد	رانش پمپ های برج خنک کن
۱۰	شیر کشویی ۲ اینچ	۳ عدد	مربوط به سختی گیر
۱۱	لوله پر کن آب برج خنک کننده ۲ اینچ	۲۲ متر	مسیر سختی گیر تا برج خنک کننده

نکته: لوله مسیر آب خنک کننده بین چیلر و برج برای این ظرفیت برای دو سیستم تراکمی یا جذبی مشابه و برابر ۵ اینچ می باشد در حالیکه در دو ظرفیت دیگر به دلیل افزایش قابل توجه دبی آب خنک کننده برای چیلر جذبی نسبت به تراکمی قطر لوله برای سیستم جذبی بیشتر خواهد بود.

هزینه های اولیه مربوط به این ظرفیت برای دو سیستم مورد نظر در جدول شماره ۵ آورده شده است. فضای مورد نیاز با در نظر گرفتن فضای دسترسی برای چیلر تراکمی حدود ۱۰ متر مربع و برای چیلر جذبی ۲۱ متر مربع می باشد و با در نظر گرفتن یک مقدار متوسط قیمت هر متر مربع از فضای موتورخانه برابر با سه میلیون ریال برآورده شده است.

جدول شماره ۵ : برآوردهزینه های اولیه در ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید

	سیستم جذبی شعله مستقیم ۱۰۰ تن تبرید	سیستم تراکمی اسکرو ۱۰۱ تن تبرید	اختلاف هزینه های بین دو سیستم
قیمت دستگاه چیلر(ریال)	۱۰۰۵۰۰۰۰۰۰	۸۳۰۰۰۰۰۰	۲۲۰۰۰۰۰۰
قیمت کل تجهیزات غیر مشترک(ریال)	۲۱۸.۵۳۵.۰۰۰	۱۶۴.۱۹۹.۰۰۰	۵۴.۳۳۶.۰۰۰
هزینه فضای مورد نیاز برای چیلر(ریال)	۶۳.۰۰۰.۰۰۰	۳۰.۰۰۰.۰۰۰	۳۳.۰۰۰.۰۰۰
مجموع هزینه های اولیه(ریال)	۱.۳۳۱.۵۳۵.۰۰۰	۱.۰۲۴.۱۹۹.۰۰۰	۳۰۷.۳۳۶.۰۰۰

هزینه های جاری:

در این قسمت به بررسی هزینه های جاری استفاده از چیلر تراکمی یا جذبی برای ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید پرداخته خواهد شد. این هزینه ها شامل هزینه های انرژی و هزینه های مربوط به تعمیر و نگهداری می باشد که بصورت جداگانه بررسی خواهند شد. برای محاسبه هزینه های انرژی برق با استفاده از تعریفه های ارائه شده توسط سازمان برق منطقه ای اصفهان برای مصارف عادی که تعریفه ۲-۲ (مصارف خانگی) برای انشعاب سه فاز فشار ضعیف ۳۰ کیلو وات و بیشتر به مطابق جدول شماره ۶ می باشد. در جدول شماره ۷) مصارف انرژی هر یک از سیستم های جذبی یا تراکمی در بخش های غیر مشترک شامل مصارف چیلر، برج خنک کن و پمپ های آب خنک کننده آورده شده است.

جدول شماره ۶ : تعریفه برق به ازای هر کیلو وات در ساعت برای انشعاب سه فاز خانگی

تعریفه برق به ازای هر کیلو وات در ساعت کم باری (ریال)	تعریفه برق به ازای هر کیلو وات در ساعت اوج بار (ریال)	تعریفه برق به ازای هر کیلو وات در ساعت عادی (ریال)
۲۲-۸	۱۸-۲۲	۸-۱۸
۶۳.۷۹	۲۵۵.۱۵	۱۲۷.۵۷

$$(1) \text{ ریال به ازای هر کیلو وات ساعت } = \frac{(10 \times 127/57) + (4 \times 255/15) + (10 \times 63/79)}{24} = 122/3 \text{ قیمت متوسط هر کیلو وات}$$

وات ساعت برق سه فاز

جدول شماره ۷ : مصارف انرژی سیستم تراکمی و جذبی در ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید

تجهیزات مصرف کننده‌ی انرژی غیر مشترک دو سیستم	برق مصرفی (kw)	گاز مصرفی (m^3/hr)
چیلر تراکمی اسکرو ۱۰۱ تن تبرید	۷۶/۸	-
برج خنک کن چیلر تراکمی (مصرف فن برج)	۱/۵	-
پمپهای سیرکولاسیون آب خنک کننده چیلر تراکمی	۵/۵	-
چیلر جذبی شعله مستقیم ۱۰۰ تن تبرید	۳/۵	۳۷
برج خنک کن چیلر جذبی (مصرف فن برج)	۲/۲	-
پمپهای سیرکولاسیون آب خنک کننده چیلر جذبی	۷/۵	-

نکته: مصرف برق چیلر جذبی شامل پمپهای محلول و مبرد و فن مشعل دستگاه می‌باشد.

بر اساس تعریفه‌ی شرکت ملی گاز ایران، تعریفه‌ی گاز مبلغ ۱۷۰ ریال به ازای هر متر مکعب گاز در نظر گرفته می‌شود.

با توجه به تعریفه‌های مشخص شده در بالا هزینه‌های مصرف انرژی برای دو سیستم در هر ماه به صورت زیر برآورده می‌گردد. با توجه به اینکه در تمامی ساعت شبانه روز چیلر با صد درصد ظرفیت خود کار نمی‌کند ضریبی برابر با ۷/۰ در هزینه‌های مصرف انرژی دستگاه‌ها اعمال می‌شود.

هزینه مصرف انرژی الکتریکی برای سیستم با چیلر تراکمی به ظرفیت ۱۰۱ تن تبرید

ماکزیمم هزینه در هر روز	ریال در روز $۸۳/۸ \times ۲۴ \times ۱۲۲/۳ = ۲۴۵۹۷۰$
ماکزیمم هزینه در هر ماه	ریال در ماه $۲۰۴۹۷ \times ۳۰ = ۷۳۷۹۰۹۰$
هزینه‌ی واقعی در هر ماه	ریال در ماه $۷۳۷۹۰۹۰ \times ۰/۷ = ۵۱۶۵۳۶۰$

هزینه مصرف انرژی الکتریکی برای سیستم با چیلر جذبی به ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید

ماکزیمم هزینه در هر روز	ریال در روز $۱۳/۲ \times ۲۴ \times ۱۲۲/۳ = ۳۸۷۴۴$
ماکزیمم هزینه در هر ماه	ریال در ماه $۳۸۷۴۰ \times ۳۰ = ۱۱۶۲۲۰۰$
هزینه‌ی واقعی در هر ماه	ریال در ماه $۱۱۶۲۲۰۰ \times ۰/۷ = ۸۱۳۵۴۰$

هزینه مصرف گاز برای سیستم با چیلر حذبی به ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید

$۳۷ \times ۲۴ \times ۱۷۰ = ۱۵۰۹۶۰$	ریال در روز	ماکزیمم هزینه‌ی در هر روز
$۱۵۰۹۶۰ \times ۳۰ = ۴۵۲۸۸۰۰$	ریال در ماه	ماکزیمم هزینه‌ی در هر ماه
$۴۵۲۸۸۰۰ \times ۰/۷ = ۳۱۷۰۱۶۰$	ریال در ماه	هزینه‌ی واقعی در هر ماه

هزینه کل مصرف انرژی در صورت استفاده از چیلر جذبی شامل مصرف انرژی الکتریکی و مصرف گاز برابر با ۳۹۸۳۷۰۰ ریال در هر ماه خواهد بود.

هزینه‌ی مصرف آب به منظور جبران آب کاسته شد در برج خنک کننده به دلیل تبخیر و پرتاب قطرات ریز آب، یکی دیگر از هزینه‌های جاری وارد شده می‌باشد. میزان آب جبرانی برج خنک کن برای چیلر تراکمی در حدود $۱/۲۵$ % و برای چیلر جذبی در حدود $۲/۲$ % آب در گردش برج خنک کننده در نظر گرفته می‌شود. در زیر محاسبه هزینه‌های آب مصرفی در برج خنک کن با استفاده از ضوابط سازمان آب و با در نظر گرفتن رده مصرف در صورت استفاده از چیلر تراکمی یا جذبی صورت گرفته است. بر اساس یک حساب سر انجشتی، ساختمانی که چنین ظرفیتی برای چیلر آن در نظر گرفته شده باشد می‌تواند دارای حدوداً ۲۵ واحد مسکونی باشد.

هزینه مصرف آب برای چیلر تراکمی به ظرفیت ۱۰۱ تن تبرید

مترا مکعب در روز	$۰/۹۳ \times ۲۴ = ۲۲/۳$	ماکزیمم مصرف آب در هر روز
مترا مکعب در ماه	$۲۲/۳ \times ۳۰ = ۶۶۹$	ماکزیمم مصرف آب در هر ماه برای کل ساختمان
مترا مکعب در ماه	$۶۶۹ \div ۲۵ = ۲۶/۷$	ماکزیمم مصرف آب در هر ماه به ازای هر واحد
ریال در ماه	$۱۳۰۷(۲۶/۷) - ۲۱۷۴۵ = ۱۳۱۵۰$	ماکزیمم هزینه‌ی آب در هر ماه به ازای هر واحد
ریال در ماه	$(۱۳۱۵۰ \times ۲۵) \times ۰/۷ = ۲۳۰۱۲۰$	هزینه آب در هر ماه برای کل ساختمان

با در نظر گرفتن مجموع مصارف آب چیلر و سایر مصارف بهداشتی و تقسیم آن بر تعداد خانوار‌های محتمل ساکن در چنین ساختمانی میزان متوسط مصرف هر خانوار در رده مصرف ۲۵ تا ۳۰ مترا مکعب در ماه برآورد می‌شود. برای مصارف بین ۲۵ تا ۳۰ مترا مکعب در ماه براساس تعریفه‌های سازمان آب و فاضلاب برای هر خانوار میزان آب بها از رابطه زیر محاسبه می‌گردد.

$$۱۳۰۷(X) - ۲۱۷۴۵ =$$

در رابطه‌ی فوق (X) مقدار مصرف به مترا مکعب می‌باشد.

هزینه مصرف آب برای چیلر جذبی به ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید

ماکزیمم مصرف آب در هر روز	متر مکعب در روز
$۴۳/۲ \times ۲۴ = ۴۳/۲$	متر مکعب در روز
ماکزیمم مصرف آب در هر ماه برای کل ساختمان	ماکزیمم مصرف آب در ماه
$۴۳/۲ \times ۳۰ = ۱۲۹۶$	ماکزیمم مصرف آب در هر ماه به ازای هر واحد
$۱۲۹۶ \div ۲۵ = ۵۱/۸$	ماکزیمم هزینه ای آب در هر ماه به ازای هر واحد
$۳۸۱۲(۵۱/۸) - ۱۲۹۰۱۱ = ۶۸۴۵۰$	ریال در ماه
هزینه آب در هر ماه برای کل ساختمان	ریال در ماه
$(۶۸۴۵۰ \times ۲۵) \times ۰/۷ = ۱۱۹۷۸۷۰$	$(۳۸۱۲(۵۱/۸) - ۱۲۹۰۱۱) =$

با احتساب سایر مصارف، مصرف آب در صورت استفاده از چیلر جذبی در رده مصرف ۵۰ تا ۶۰ متر مکعب در ماه برای هر واحد قرار می‌گیرد. برای مصارف بین ۵۰ تا ۶۰ متر مکعب، در محاسبه آب بها از رابطه زیر صورت می‌گیرد.

$$(۳)$$

آب بها به ریال

بخش دیگر هزینه‌های جاری، هزینه‌های مربوط به تعمیر و نگهداری می‌باشد. هزینه تعمیر و نگهداری چیلر جذبی در حدود ۱۶۰۰۰۰۰ ریال و برای چیلر تراکمی ۹۰۰۰۰۰ ریال در هر ماه برای ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید برآورد می‌شود. در جدول شماره ۸ مجموع هزینه‌های جاری استفاده از چیلر جذبی و تراکمی آورده شده است.

جدول شماره ۸: برآورد هزینه‌های جاری برای چیلر جذبی ۱۰۰ تن شعله مستقیم و ۱۰۱ تن تراکمی اسکرو

	سیستم جذبی شعله مستقیم ۱۰۰ تن تبرید	سیستم تراکمی اسکرو ۱۰۱ تن تبرید	اختلاف هزینه‌های بین دو سیستم
هزینه ای مصرف انرژی (ریال)	۳.۹۸۳.۷۰۰	۵.۱۶۵.۳۶۰	۱.۱۸۱.۶۶۰
هزینه ای مصرف آب (ریال)	۱.۱۹۷.۸۷۰	۲۳۰.۱۲۰	۹۶۷.۷۵۰
هزینه تعمیر و نگهداری (ریال)	۱.۶۰۰.۰۰۰	۹۰۰.۰۰۰	۷۰۰.۰۰۰
مجموع هزینه‌های جاری (ریال)	۶.۷۸۱.۵۷۰	۶.۲۹۵.۴۸۰	۴۸۶.۰۹۰

چیلر تراکمی ۲۰۲ تن تبرید تراکمی اسکرو و ۲۱۰ تن جذبی شعله مستقیم

هزینه‌های اولیه:

در جدول شماره ۹) نتایج حاصل از مقایسه هزینه های اولیه برای استفاده از چیلر جذبی شعله مستقیم به ظرفیت ۲۱۰ تن تبرید و چیلر تراکمی با کمپرسور اسکرو به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید ارائه شده است.

جدول شماره ۹ : برآورد هزینه های اولیه چیلر جذبی به ظرفیت ۲۱۰ تن تبرید و چیلر تراکمی به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید

	سیستم جذبی شعله مستقیم ۲۱۰ تن تبرید	سیستم تراکمی اسکرو ۲۰۲ تن تبرید	اختلاف هزینه های بین دو سیستم
قیمت دستگاه چیلر(ریال)	۱.۹۰۳.۰۰۰.۰۰۰	۱.۷۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۲۰۳.۰۰۰.۰۰۰
قیمت کل تجهیزات غیر مشترک(ریال)	۳۸۴.۳۹۵.۰۰۰	۲۱۵.۷۸۶.۰۰۰	۱۶۸.۶۰۹.۰۰۰
هزینه فضای مورد نیاز برای چیلر(ریال)	۹۶.۰۰۰.۰۰۰	۴۲.۰۰۰.۰۰۰	۵۴.۰۰۰.۰۰۰
مجموع هزینه های اولیه(ریال)	۲.۳۸۳.۳۹۵.۰۰۰	۱.۹۵۷.۷۸۶.۰۰۰	۴۲۵.۶۰۹.۰۰۰

نکته: فضای مورد نیاز برای چیلر جذبی به ظرفیت ۲۱۰ تن تبرید ۳۲ متر مربع و برای چیلر تراکمی اسکرو به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید ۱۴ متر مربع می باشد.

هزینه های جاری:

مصارف انرژی استفاده از چیلر های جذبی ظرفیت ۲۱۰ تن تبرید و چیلر تراکمی به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید در جدول شماره ۱۰ ارائه شده است.

جدول شماره ۱۰ : مصارف انرژی سیستم چیلر تراکمی به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید و جذبی شعله مستقیم به ظرفیت ۲۱۰ تن تبرید

تجهیزات مصرف کننده ای انرژی غیر مشترک دو سیستم	برق مصرفی (kW)	گاز مصرفی (m^3/hr)
چیلر تراکمی اسکرو ۲۰۲ تن تبرید	۱۴۵/۴	-
برج خنک کن چیلر تراکمی (صرف فن برج)	۳/۷	-
پمپهای سیرکولاسانیون آب خنک کننده چیلر تراکمی	۱۱	-
چیلر جذبی شعله مستقیم ۲۱۰ تن تبرید	۴/۵	۵۷/۷
برج خنک کن چیلر جذبی (صرف فن برج)	۵/۵	-
پمپهای سیرکولاسانیون آب خنک کننده چیلر جذبی	۱۵	-

نتایج حاصل از مقایسه هزینه های انرژی و آب مصرفی برج خنک کننده برای چیلر جذبی به در ظرفیت های ۲۱۰ تن تبرید و تراکمی به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید در زیر آورده شده است.

هزینه مصرف انرژی الکتریکی برای سیستم با چیلر تراکمی به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید

$160/1 \times 24 \times 122/3 = 469630$	ریال در روز	ماکزیمم هزینه در هر روز
$469630 \times 30 = 14088960$	ریال در ماه	ماکزیمم هزینه در هر ماه
$14088960 \times 0/7 = 9862270$	ریال در ماه	هزینه‌ی واقعی در هر ماه

هزینه مصرف انرژی الکتریکی برای سیستم با چیلر جذبی به ظرفیت ۲۱۰ تن تبرید

$25 \times 24 \times 122/3 = 73380$	ریال در روز	ماکزیمم هزینه در هر روز
$73380 \times 30 = 2201400$	ریال در ماه	ماکزیمم هزینه در هر ماه
$2201400 \times 0/7 = 1540980$	ریال در ماه	هزینه‌ی واقعی در هر ماه

هزینه مصرف گاز برای سیستم با چیلر جذبی به ظرفیت ۲۱۰ تن تبرید

$57/7 \times 24 \times 170 = 235410$	ریال در روز	ماکزیمم هزینه در هر روز
$235410 \times 30 = 7062480$	ریال در ماه	ماکزیمم هزینه در هر ماه
$7062480 \times 0/7 = 4943730$	ریال در ماه	هزینه‌ی واقعی در هر ماه

هزینه کل مصرف انرژی در صورت استفاده از چیلر جذبی شامل مصرف انرژی الکتریکی و مصرف گاز برابر با $6.484.710$ ریال در هر ماه خواهد بود.

بر اساس یک حساب سر انگشتی ساختمانی که چنین ظرفیتی برای چیلر آن در نظر گرفته شده باشد، می‌تواند دارای حدوداً 50 واحد مسکونی باشد.

هزینه مصرف آب برای چیلر تراکمی به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید

مترا مکعب در روز	ماکزیمم مصرف آب در هر روز
$1/8 \times 24 = 44/1$	
مترا مکعب در ماه	ماکزیمم مصرف آب در هر ماه برای کل ساختمان
$44/1 \times 30 = 1323$	
مترا مکعب در ماه	ماکزیمم مصرف آب در هر ماه به ازای هر واحد
$1323 \div 50 = 26/5$	

ریال در ماه $1307(26/5) - 21745 = 12890$	ماکزیمم هزینه‌ی آب در هر ماه به ازای هر واحد
ریال در ماه $(12890 \times 50) \times 0.7 = 451150$	هزینه آب در هر ماه برای کل ساختمان

هزینه مصرف آب برای چیلر جذبی به ظرفیت ۲۱۰ تن تبرید

متر مکعب در روز $4/2 \times 24 = 100/8$	ماکزیمم مصرف آب در هر روز
متر مکعب در ماه $100/8 \times 30 = 3024$	ماکزیمم مصرف آب در هر ماه برای کل ساختمان
متر مکعب در ماه $3024 \div 50 = 60/5$	ماکزیمم مصرف آب در هر ماه به ازای هر واحد
ریال در ماه $4901(60/5) - 194351 = 102160$	ماکزیمم هزینه‌ی آب در هر ماه به ازای هر واحد
ریال در ماه $(102160 \times 50) \times 0.7 = 3575600$	هزینه آب در هر ماه برای کل ساختمان

جدول ۱۱: برآورد هزینه‌های جاری ماهیانه برای چیلر جذبی ۲۱۰ تن شعله مستقیم و ۲۰۲ تن تراکمی اسکرو

	سیستم جذبی شعله مستقیم ۲۱۰ تن تبرید	سیستم تراکمی اسکرو ۲۰۲ تن تبرید	اختلاف هزینه‌های بین دو سیستم
هزینه‌ی مصرف انرژی (ریال)	۶.۴۸۴.۷۱۰	۹.۸۶۲.۲۷۰	۳.۳۷۷.۵۶۰
هزینه‌ی مصرف آب (ریال)	۳.۵۷۵.۶۰۰	۴۵۱.۱۵۰	۳.۱۲۴.۴۵۰
هزینه تعمیر و نگهداری(ریال)	۲.۳۰۰.۰۰۰	۱.۵۰۰.۰۰۰	۰.۸۰۰.۰۰۰
مجموع هزینه‌های جاری(ریال)	۱۲.۳۶۰.۳۱۰	۱۱.۸۱۳.۴۲۰	۰.۵۴۶.۸۹۰

چیلر تراکمی به ظرفیت ۴۰۴ تن تبرید (دو دستگاه هر یک به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید) و چیلر ۴۰۰ تن جذبی

هزینه‌های اولیه:

در این قسمت به مقایسه هزینه های اولیه غیر مشترک در صورت استفاده از چیلر تراکمی به منظور تامین بار برودتی در محدوده ۴۰۰ تن تبرید پرداخته می شود همانطور که قبل اشاره شد برای تامین این بار برودتی می توان از یک چیلر جذبی به ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید و یا دو دستگاه چیلر تراکمی به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید استفاده نمود. در جدول شماره ۱۲ هزینه های اولیه استفاده از هر یک از این دستگاه ها آورده شده است.

جدول شماره ۱۲ : برآورد هزینه های اولیه چیلر جذبی شulle مستقیم به ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید و دو دستگاه چیلر تراکمی اسکرو به ظرفیت (۲۰۲) تن تبرید

	سیستم جذبی شulle مستقیم ۴۰۰ تن تبرید	سیستم تراکمی اسکرو ۲۰۲ تن تبرید	اختلاف هزینه های بین دو سیستم
قیمت دستگاه چیلر(ریال)	۲.۹۵۰.۰۰۰.۰۰۰	۳.۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۴۵۰.۰۰۰.۰۰۰
قیمت کل تجهیزات غیر مشترک(ریال)	۶۶۲۰.۸۲۵۰۰	۷۳۱.۱۹۹.۵۰۰	۶۹.۱۱۷.۰۰۰
هزینه فضای مورد نیاز برای چیلر(ریال)	۱۲۹.۰۰۰.۰۰۰	۸۴.۰۰۰.۰۰۰	۴۵.۰۰۰.۰۰۰
مجموع هزینه های اولیه(ریال)	۳.۷۴۱.۰۸۲.۵۰۰	۴.۲۱۵.۱۹۹.۵۰۰	۴۷۴.۱۱۷.۰۰۰

نکته: فضای مورد نیاز در این ظرفیت برای چیلر جذبی ۴۳ متر مربع و برای چیلرهای تراکمی ۲۸ متر مربع می باشد.

هزینه های جاری:

هزینه های جاری این ظرفیت نیز مشابه مورد قبل شامل هزینه های مصرف انرژی، مصرف آب و هزینه های تعمیر و نگهداری می باشد. مصارف انرژی چیلر جذبی شulle مستقیم به ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید و دو دستگاه چیلر تراکمی اسکرو به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید در جدول شماره ۱۳ ارائه شده است.

جدول شماره ۱۳ : مصارف انرژی چیلر جذبی شulle مستقیم به ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید و دو دستگاه چیلر تراکمی اسکرو به ظرفیت (۲۰۲) تن تبرید

تجهیزات مصرف کننده ای انرژی غیر مشترک دو سیستم	برق مصرفی (kw)	گاز مصرفی (m^3/hr)
دو دستگاه چیلر تراکمی اسکرو هر یک ۲۰۲ تن تبرید	۲۹۱	-
برجهای خنک کن چیلرهای تراکمی (صرف فن برجها)	۷/۴	-
پمپهای سیرکولاسیون آب خنک کننده چیلر تراکمی	۲۲	-
چیلر جذبی شulle مستقیم ۴۰۰ تن تبرید	۱۰	۱۲۸
برج خنک کن چیلر جذبی (صرف فن برج)	۵	-
پمپهای سیرکولاسیون آب خنک کننده چیلر جذبی	۳۷	-

نتایج حاصل از مقایسه هزینه های انرژی و آب مصرفی برج خنک کننده برای چیلر جذبی به ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید و دو دستگاه چیلر تراکمی هر یک به ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید (مجموعاً ۴۰۴ تن تبرید) در زیر آورده شده است.

هزینه مصرف برق برای سیستم تراکمی اسکرو در ظرفیت ۴۰۴ تن تبرید به دلیل اینکه برای این ظرفیت از دو دستگاه چیلر تراکمی اسکرو با ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید استفاده شده است، دو برابر ظرفیت قبل خواهد بود، با این احتساب هزینه ی مصرف انرژی سیستم تراکمی اسکرو در ظرفیت ۴۰۴ تن تبرید ۱۹.۷۲۴.۴۰۰ ریال خواهد بود.

هزینه مصرف انرژی الکتریکی برای سیستم با چیلر جذبی شعله مستقیم به ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید

ماکزیمم هزینه در هر روز	$52 \times 24 \times 122/3 = 152630$
ماکزیمم هزینه در هر ماه	$152630 \times 30 = 4578910$
هزینه ی واقعی در هر ماه	$4578910 \times 0.7 = 320.5200$

هزینه مصرف گاز برای سیستم با چیلر جذبی شعله مستقیم به ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید

ماکزیمم هزینه در هر روز	$128 \times 24 \times 170 = 522240$
ماکزیمم هزینه در هر ماه	$522240 \times 30 = 15667200$
هزینه ی واقعی در هر ماه	$15667200 \times 0.7 = 10967000$

هزینه کل مصرف انرژی در صورت استفاده از چیلر جذبی شامل مصرف انرژی الکتریکی و مصرف گاز برابر با ۱۴.۱۷۲.۲۰۰ ریال در هر ماه خواهد بود.

هزینه مصرف آب نیز مانند انرژی الکتریکی برای چیلر تراکمی اسکرو به ظرفیت ۴۰۴ تن تبرید دو برابر ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید و به عبارتی ۹۰۲.۳۰۰ ریال خواهد بود.

هزینه مصرف آب برای چیلر جذبی شعله مستقیم به ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید

ماکزیمم مصرف آب در هر روز	متر مکعب در روز
	$8 \times 24 = 192$
ماکزیمم مصرف آب در هر ماه برای کل ساختمان	متر مکعب در ماه
	$192 \times 30 = 5760$
ماکزیمم مصرف آب در هر ماه به ازای هر واحد	متر مکعب در ماه
	$5760 \div 100 = 57.6$
ماکزیمم هزینه ی آب در هر ماه به ازای هر واحد	ریال در ماه
	$3812(57.6) - 129011 = 90560$
هزینه آب در هر ماه برای کل ساختمان	ریال در ماه

$$(90560 \times 100) \times 0.7 = 6339200$$

جدول شماره ۱۴: برآورد هزینه های جاری چیلر جذبی شعله مستقیم به ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید و دو دستگاه چیلر تراکمی اسکرو به ظرفیت (۲۰۲) تن تبرید

	سیستم جذبی شعله مستقیم ۴۰۰ تن تبرید	سیستم تراکمی اسکرو ۲*۲۰۲ تن تبرید	اختلاف هزینه های بین دو سیستم
هزینه های مصرف انرژی (ریال)	۱۴.۱۷۲.۲۰۰	۱۹.۷۲۴.۴۰۰	۲۵.۸۹۵.۵۰۰
هزینه های مصرف آب (ریال)	۶.۳۳۹.۲۰۰	۹.۰۲.۳۰۰	۵.۴۳۶.۹۰۰
هزینه تعمیر و نگهداری(ریال)	۴.۲۰۰.۰۰۰	۲.۵۰۰.۰۰۰	۱.۷۰۰.۰۰۰
مجموع هزینه های جاری(ریال)	۲۴.۷۱۱.۴۰۰	۲۳.۱۲۶.۷۰۰	۱.۵۸۴.۷۰۰

نتیجه گیری:

در جدول شماره ۱۴ خلاصه نتایج حاصل از این مقایسه های انجام شده ارائه گردیده است.

جدول شماره ۱۴ خلاصه نتایج حاصل از مقایسه ها

	ظرفیت ۱۰۰ تن تبرید	ظرفیت ۲۰۰ تن تبرید	ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید
هزینه های اولیه چیلر تراکمی اسکرو (ریال)	۱.۰۲۴.۱۹۹.۰۰	۱.۹۵۷.۷۸۶.۰۰۰	۴.۲۱۵.۱۹۹.۵۰۰
هزینه های اولیه چیلر جذبی شعله مستقیم (ریال)	۱.۳۳۱.۵۳۵.۰۰۰	۲.۳۸۳.۳۹۵.۰۰۰	۳.۷۴۱.۰۸۲.۵۰۰
اختلاف هزینه های اولیه	۳۰۷.۳۳۶.۰۰۰	۴۲۵.۶۰۹.۰۰۰	۴۷۴.۱۱۷.۰۰۰
هزینه های جاری چیلر تراکمی اسکرو (ریال)	۶.۲۹۵.۴۸۰	۱۱.۸۱۳.۴۲۰	۲۳.۱۲۶.۷۰۰
هزینه های جاری چیلر جذبی شعله مستقیم (ریال)	۶.۷۸۱.۵۷۰	۱۲.۳۶۰.۳۱۰	۲۴.۷۱۱.۴۰۰
اختلاف هزینه های جاری	۴۸۶.۰۹۰	۵۴۶.۸۹۰	۱.۵۸۴.۷۰۰

همانطوری که در جدول (۱۴) ملاحظه می شود در ظرفیت های ۱۰۰ و ۲۰۰ تن تبرید به دلیل بالاتر بودن هزینه های اولیه چیلر های جذبی شعله مستقیم نسبت به چیلر های تراکمی اسکرو و اختلاف ناچیز هزینه های جاری این دو سیستم استفاده از چیلرهای تراکمی اسکرو مقرر نبود، ولی در ظرفیت ۴۰۰ تن تبرید هزینه های اولیه

چیلر تراکمی اسکرو، به علت استفاده از دو دستگاه چیلر با ظرفیت ۲۰۲ تن تبرید بالاتر از چیلر جذبی شعله مستقیم بوده در حالی که اختلاف هزینه های جاری بین دو سیستم ناچیز می باشد، بنابرین به نظر می رسد استفاده از چیلر های تراکمی در شرایط فعلی و با توجه به تعرفه های آب، برق و گاز تا ظرفیت ۲۰۰ تن تبرید دارای صرفه ای اقتصادی میباشد.

